GENERALINIO ADVOKATO
PEDRO CRUZ VILLALÓN IŠVADA,
pateikta 2013 m. kovo 21 d.[1]

Bylos C-625/11 P ir C-626/11 P

Polyelectrolyte Producers Group GEIE,
SNF SAS
prieš

Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA)

„Apeliacinis skundas — Ieškinys dėl panaikinimo — Priimtinumas — Priešlaikinis ieškinys — Pavėluotai pareikštas ieškinys — Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis — Teisė į veiksmingą teisminę gynybą — Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA) — Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 — 57 ir 59 straipsniai — Autorizuotinos cheminės medžiagos — Akrilamido pripažinimas didelį susirūpinimą keliančia chemine medžiaga — Įrašymas į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą — Sąrašo paskelbimas ECHA tinklavietėje — Terminas ieškiniui pareikšti — Dies a quo — Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalis — Naikinamasis terminas“

1. Šiose dviejose bylose, kurios išvadoje nagrinėjamos kartu, pateiktuose apeliaciniuose skunduose Teisingumo Teismo prašoma įvertinti labai ypatingą situaciją. Iš tiesų, išnagrinėjęs du tų pačių subjektų pateiktus ieškinius dėl to paties Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) sprendimo, kuriuo cheminė medžiaga – šiuo atveju akrilamidas – pripažįstama keliančia labai didelį susirūpinimą, panaikinimo, Europos Sąjungos Bendrasis Teismas priėmė dvi nutartis dėl nepriimtinumo: t. y. 2011 m. rugsėjo 21 d. Bendrojo Teismo nutartį *PPG ir SNF prieš ECHA* (T-1/10, toliau – byloje T-1/10 skundžiama nutartis) ir 2011 m. rugsėjo 21 d. Bendrojo Teismo nutartį *PPG ir SNF prieš ECHA* (T-268/10, toliau – byloje T-268/10 skundžiama nutartis) (toliau kartu – skundžiamos nutartys); pirmąja nutartimi jis atmetė ieškinį kaip priešlaikinį, o antrąja – kitą ieškinį kaip pareikštą pavėluotai.

2. Dviejuose atskiruose apeliaciniuose skunduose ieškovės dviejuose procesuose Bendrajame Teisme remiasi, be kita ko, jų teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu ir prašo Teisingumo Teismo panaikinti minėtas nutartis, teigdamos, kad pripažinus pirmąjį ieškinį priešlaikiniu ir antrąjį ieškinį pareikštu pavėluotai buvo padaryta teisės klaidų.

3. Šiose bylose taikytiname teisės akte, t. y. Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalyje[2], numatyta, kad nagrinėjamu atveju aptariamas ECHA sprendimas paskelbiamas ECHA tinklavietėje.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, p. 1, klaidų ištaisymai OL L 136, 2007, p. 3 ir OL L 36, 2009, p. 84).

4. Taigi Teisingumo Teismas pirmiausia turės pirmą kartą įvertinti vieną iš Reglamente Nr. 1907/2006 įtvirtintų sprendimų priėmimo procedūrų, kad nustatytų, ar vykdant šią procedūrą priimti teisės aktai yra suinteresuotųjų ūkio subjektų ginčytini teisės aktai, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį. Toliau jis turės išnagrinėti, ar, kaip Bendrasis Teismas nusprendė byloje T-1/10, SESV 263 straipsniu draudžiama ieškovui pareikšti ieškinį dėl pagal minėtą sprendimų priėmimo procedūrą priimto ir internete paskelbto akto panaikinimo, kai jis sužino apie šį aktą, t. y. anksčiau, nei jis paviešinamas taikant Reglamente Nr. 1907/2006 numatytas viešumo priemones.

5. Antra, Teisingumo Teismo prašoma taip pat pirmą kartą priimti sprendimą dėl to, kaip skaičiuojami terminai, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinius dėl tik internete skelbiamų teisės aktų arba, tiksliau tariant, kai numatyta, jog šie teisės aktai yra ne skelbiami, o tik viešinami internete. Jis turės atsakyti į klausimą, ar Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyti terminai, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinį dėl *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtų aktų, pradedami skaičiuoti nuo keturioliktos dienos po paskelbimo, galėtų būti taikytini aktus skelbiant internete.

I – Procesai Bendrajame Teisme ir skundžiamos nutartys

A – *Ieškinių Bendrajame Teisme aplinkybės*

6. Abu ieškiniai dėl panaikinimo, dėl kurių parteikti apeliaciniai skundai, susiję su sprendimu, kuriuo ECHA, taikydama Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnį, labai didelį susirūpinimą keliančia chemine medžiaga pripažintą akrilamidą įtraukė į kandidatinį sąrašą, kuriame esančios cheminės medžiagos galiausiai bus įtrauktos į Reglamento Nr. 1907/2006 XIV priedą [3].

7. Iš skundžiamų nutarčių matyti, kad *Polyelectrolyte Producers Group GEIE* yra polielektrolitus, poliakrilamidą ir (arba) kitus polimerus, kurių sudėtyje yra akrilamido, gaminančių ir (arba) importuojančių bendrovių interesams atstovaujanti interesų grupė, kurios viena narių yra bendrovė SNF SAS [4].

8. 2009 m. rugpjūčio 25 d. Nyderlandų Karalystė pateikė ECHA dokumentaciją dėl akrilamido pripažinimo Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnio a ir b punktuose nustatytus kriterijus atitinkančia kancerogenine ir mutagenine chemine medžiaga, kurią reikia įtraukti į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, kur esančios cheminės medžiagos įtrauktinos į minėto reglamento XIV priede įtvirtintą autorizuotinų cheminių medžiagų sąrašą.

9. 2009 m. lapkričio 27 d. Valstybių narių komitetas išnagrinėjo dokumentus pagal Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 7 dalį ir vieningai sutarė dėl akrilamido pripažinimo labai didelį susirūpinimą keliančia chemine medžiaga, motyvuodamas tuo, kad jis atitinka minėto reglamento 57 straipsnio a ir b punktuose nustatytus kriterijus.

10. 2009 m. gruodžio 7 d. ECHA paskelbė pranešimą spaudai, kuriame buvo pranešta apie minėtą Valstybių narių komiteto vieningą sutarimą ir kad kandidatinis cheminių medžiagų sąrašas bus atnaujintas 2010 m. sausio mėnesį.

11. 2009 m. gruodžio 22 d. ECHA vykdantysis direktorius priėmė Sprendimą ED/68/2009; jame numatyta 2010 m. sausio 13 d. paskelbti atnaujintą kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, kuriame minimas akrilamidas.

3 — Toliau – kandidatinis cheminių medžiagų sąrašas.

4 — Toliau – SNF.

B – *Ginčų nagrinėjimas Bendrajame Teisme*

12. Tokiomis aplinkybėmis apeliantės pareiškė du ieškinius bylose T-1/10 ir T-268/10.

13. Pirmuoju ieškiniu, pareikštu 2010 m. sausio 4 d. byloje T-1/10, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas byloje C-626/11 P, apeliantės prašė „panaikinti ECHA sprendimą, kuriuo akrilamidas pripažintas Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančia chemine medžiaga, kaip numatyta šio reglamento 59 straipsnyje“ [5]. Atskiru 2010 m. sausio 5 d. pateiktu dokumentu SNF ieškovė taip pat pateikė prašymą sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą, įregistruotą numeriu T-1/10 R.

14. 2010 m. sausio 11 d. nutartimi Bendrojo Teismo pirmininkas laikinai patenkino prašymą sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą.

15. 2010 m. sausio 13 d. ECHA paskelbė naują pranešimą spaudai, kuriame buvo pranešta apie keturiolikos cheminių medžiagų įtraukimą į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą ir akrilamido klausimo atidėjimą, vykdant 2010 m. sausio 11 d. nutartį sustabdyti sprendimo vykdymą.

16. 2010 m. kovo 18 d. ECHA pateikė ieškinio byloje T-1/10 nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą.

17. 2010 m. kovo 26 d. Bendrojo Teismo pirmininkas atmetė SNF prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir atidėjo sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų.

18. 2010 m. kovo 30 d. ECHA savo tinklavietėje paskelbė atnaujintą kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, į kurį įtrauktas akrilamidas.

19. Antruoju ieškiniu, pareikštu 2010 m. birželio 10 d. byloje T-268/10, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas byloje C-625/11 P, apeliantės prašė „panaikinti 2010 m. kovo 30 d. paskelbtą ECHA sprendimą, kuriuo akrilamidas pripažintas Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančia chemine medžiaga ir įtrauktas į [kandidatinį] cheminių medžiagų sąrašą“ [6].

20. 2010 m. lapkričio 5 d. ECHA pateikė ieškinio byloje T-268/10 nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą. Be to, 2011 m. sausio 18 d. ECHA pateikė papildomas pastabas prie savo nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo.

C – *Byloje T-1/10 skundžiama nutartis (priešlaikiniu pripažintas ieškinys)*

21. Byloje T-1/10 skundžiama nutartimi Bendrasis Teismas patenkino ECHA pareikštą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą, todėl atmetė apeliančių ieškinį kaip nepriimtiną. Be to, jis, pirma, įpareigojo apeliantes padengti savo ir ECHA bylinėjimosi išlaidas ir, antra, Nyderlandų Karalystę ir Europos Komisiją padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Galiausiai jis įpareigojo SNF padengti su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra susijusias išlaidas.

22. Minėtoje nutartyje Bendrasis Teismas iš esmės pripažino, kad ieškinio pareiškimo dieną, t. y. 2010 m. sausio 4 d., akrilamidas dar nebuvo įtrauktas į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą. Iš tiesų šią dieną Valstybių narių komitetas jau buvo vieningai sutaręs dėl akrilamido pripažinimo labai didelį susirūpinimą keliančia medžiaga, o ECHA vykdantysis direktorius – priėmęs sprendimą jį įtraukti į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą. Tačiau šis sprendimas turėjo įsigalioti tik 2010 m. sausio 13 d. [7]

5 — Byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 8 punktas.

6 — Byloje T-268/10 skundžiamos nutarties 11 punktas.

7 — Byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 45 punktas.

Todėl apeliančių ginčijamu sprendimu ieškinio pareiškimo dieną nebuvo siekiama sukelti teisinių padarinių trečiosioms šalims [8]. Iš tikrųjų, kadangi kandidatinis cheminių medžiagų sąrašas skelbiamas tik ECHA tinklavietėje, cheminės medžiagos pripažinimo keliančia labai didelį susirūpinimą aktas gali sukelti teisinių pasekmių tik įtrauktas į į ECHA tinklavietėje skelbiamą minėtą sąrašą [9].

D – *Byloje T-268/10 skundžiama nutartis (pavėluotai pareikštu pripažintas ieškinys)*

23. Byloje T-268/10 skundžiama nutartimi Bendrasis Teismas patenkino ECHA nepriimtinumu grindžiamame prieštaravime pateiktą pagrindinį reikalavimą dėl ieškinio pareiškimo termino nesilaikymo, todėl atmetė apeliančių ieškinį kaip nepriimtiną. Be to, jis įpareigojo, pirma, apeliantes padengti savo ir ECHA bylinėjimosi išlaidas ir, antra, Nyderlandų Karalystę ir Komisiją padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

24. Minėtoje nutartyje Bendrasis Teismas pripažino, kad ginčijamą sprendimą, t. y. sprendimą, kuriuo akrilamidas pripažintas Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančia chemine medžiaga ir įtrauktas į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą [10], ECHA savo tinklavietėje paskelbė 2010 m. kovo 30 d., vykdydama jai pagal Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalį nustatytą pareigą [11], ir terminas, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį dėl šio paskelbimo baigėsi 2010 m. birželio 9 d. [12] Todėl 2010 m. birželio 10 d. pateiktas ieškinys buvo pareikštas pavėluotai [13], ir, atsižvelgiant į tai, kad apeliantės nenurodė aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* [14], ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtiną [15].

25. Pripažinęs, kad ieškinys buvo pareikštas pavėluotai, Bendrasis Teismas dar pažymėjo, kad apeliantės negali remtis galimu atleistinos klaidos padarymu [16].

II – Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

26. Apeliantės abiejuose procesuose Bendrajame Teisme pateikė apeliacinius skundus dėl skundžiamų nutarčių: pirmąjį, užregistruotą 2011 m. gruodžio 6 d. numeriu C-625/11 P, dėl byloje T-268/10 skundžiamos nutarties, kuria ieškinys pripažįstamas pavėluotu, ir antrąjį, užregistruotą numeriu C-626/11 P, dėl byloje T-1/10 skundžiamos nutarties, kuria ieškinys pripažintas priešlaikiniu.

27. 2011 m. gruodžio 23 d. pateiktais laiškais Nyderlandų Karalystė įstojo į bylą palaikyti ECHA reikalavimų dviejose Bendrojo Teismo nagrinėtose bylose, nurodė tęsianti savo palaikymą dviejų apeliacinių skundų nagrinėjimo procese, bet nepageidaujanti raštu pateikti naujų argumentų.

28. Apeliantės, atsakovė ir Komisija pateikė pastabas žodžiu 2012 m. gruodžio 14 d. posėdyje, kuriame jų buvo paprašyta pateikti nuomonę dėl 1985 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Hoogoven Groep prieš Komisiją* [17] reikšmės nagrinėjant apeliacinį skundą byloje C-626/11 P.

8 — Ten pat, 41 ir 46 punktai.
9 — Ten pat, 50 punktas.
10 — Byloje T-268/10 skundžiamos nutarties 11 punktas.
11 — Ten pat, 31 punktas.
12 — Ten pat, 39 punktas.
13 — Ten pat, 40 punktas.
14 — Ten pat, 42 punktas.
15 — Ten pat, 43 punktas.
16 — Ten pat, 41 punktas.
17 — 172/83 ir 226/03, Rink. p. 2831.

29. Apeliaciniame skunde byloje C-625/11 P apeliantės Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti byloje T-268/10 skundžiamą nutartį,

— panaikinti ginčijamą sprendimą arba

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl apeliančių ieškinio dėl panaikinimo, ir

— priteisti iš atsakovės su procesu Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme susijusias bylinėjimosi išlaidas.

30. ECHA Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti apeliacinį skundą nepagrįstu ir

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

31. Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą ir

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

32. Apeliaciniame skunde byloje C-626/11 P apeliantės Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti byloje T-1/10 skundžiamą nutartį,

— panaikinti ginčijamą sprendimą arba

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl apeliančių ieškinio dėl panaikinimo, ir

— priteisti iš atsakovės su procesu Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme susijusias bylinėjimosi išlaidas.

33. ECHA Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti apeliacinį skundą nepagrįstu ir

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

34. Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą ir

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

III – Apeliaciniai skundai

A – *Išankstinės pastabos dėl Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų paskelbimo ir ypač interneto naudojimo šiuo tikslu*

35. Pirmiausia svarbu pažymėti, kad procese Bendrajame Teisme nebuvo ginčijamas Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalies teisėtumas tiek, kiek joje numatyta, jog kandidatinis cheminių medžiagų sąrašas „paskelbiamas“ ir „atnaujinamas“ ECHA tinklavietėje „priėmus sprendimą dėl cheminės medžiagos įtraukimo į [šį] sąrašą“, todėl nagrinėjant šį apeliacinį skundą šis klausimas negali būti vertinamas.

36. Vis dėlto reikia pripažinti, kad, kaip pamatysime, dėl šios nuostatos, kuri neabejotinai yra dviejuose apeliaciniuose skunduose pateikiamų klausimų pagrindas, nes joje apibrėžiamas įvykis, kuriuo remdamasis Bendrasis Teismas pripažino abu ieškinius nepriimtinais, kyla klausimų, kurių, mano manymu, bent jau tam tikra dalimi negalima nepaisyti.

37. Šiuo klausimu reikia priminti, kad Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų akto paskelbimo tikslas, kylantis iš teisinio saugumo principo, visų pirma yra užtikrinti, kad suinteresuotieji asmenys tiksliai žinotų šio akto pagrindu jiems galinčių atsirasti pareigų apimtį [18], ir, jei taikoma, momentą, nuo kurio paprastai atsiranda šių pareigų teisinės pasekmės [19], būtent tam, kad minėti asmenys galėtų atsižvelgti į šių aktų nuostatas bei prireikus ir visiškai susipažinę su situacija [20] pasinaudoti teise pareikšti ieškinį dėl minėto akto.

38. Be to, formalius reikalavimus, kurių laikymosi kontrolę taip pat atlieka Teisingumo Teismas [21], atitinkantis paskelbimas suteikia galimybę tiksliai nustatyti datą, nuo kurios preziumuojama, kad suinteresuotiesiems asmenims žinomas jiems poveikį galinčių turėti aktų turinys, ir, be jokių išimčių [22], datą, nuo kurios galima ir reikia tiksliai skaičiuoti terminus, kuriais, siekiant teisinių situacijų saugumo, ribojamas ieškinių dėl minėtų aktų pareiškimas, net jei šis paskelbimas nėra jų taikymo sąlyga.

39. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje užtikrinama teisė į veiksmingą teisminę gynybą, mano manymu, taip pat įpareigoja, kilus abejonių arba sunkumų, vertinti ieškinio priimtinumo sąlygas teikiant pirmenybę jo nagrinėjimui iš esmės ir galimybei kreiptis į teismą tikrąja prasme, žinoma, jei nepažeidžiamos kitų proceso šalių teisės ir interesai. Taigi taikydamas tokį požiūrį ieškinį nagrinėjantis teismas neturėtų per daug detaliai aiškinti su ieškinio pareiškimo terminais susijusių nuostatų arba bent jau netaikyti ieškinio priimtinumui nepalankaus aiškinimo [23].

40. Dėl šios priežasties, vadovaujantis nusistovėjusia teismo praktika, terminas, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį dėl akto, paprastai skaičiuojamas nuo tikrosios jo paskelbimo datos, nors ieškovui šio akto turinys ir buvo žinomas iki tokio paskelbimo, o susipažinimo su aktu data yra tik papildoma aplinkybė nustatant termino skaičiavimo pradžią, palyginti su akto paskelbimu arba pranešimu apie jį [24].

18 — Žr. 2003 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Consorzio del Prosciutto di Parma ir Salumificio S. Rita* (C-108/01, Rink. p. I-5121) 95 punktą ir 2007 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Skoma-Lux* (C-161/06, Rink. p. I-10841) 38 punktą.

19 — Dėl teisės akto negaliojimo atgal principo išimčių, be kita ko, žr. 1979 m. sausio 25 d. Sprendimo *Racke* (98/78, Rink. p. 69) 19 ir 20 punktus bei 1990 m. sausio 9 d. Sprendimo *SAFA* (C-337/88, Rink. p. I-1) 13 punktą.

20 — Žr. 2009 m. kovo 10 d. Sprendimo *Heinrich* (C-345/06, Rink. p. I-1659) 42–44 punktus.

21 — Šiuo klausimu, be kita ko, dėl skelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* žr. minėtus sprendimus *Racke* (15 punktas) ir SAFA (12 punktas); dėl paskelbimo internete žr. 2002 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją* (C-221/01, Rink. p. I-7793) 44 ir 45 punktus.

22 — Žr. 2012 m. birželio 26 d. sprendimus *Lenkija prieš Komisiją* (C-335/09 P) ir *Lenkija prieš Komisiją* (C-336/09 P).

23 — Apie šį, be kita ko, Ispanijoje kaip *pro actione* principas gerai žinomą požiūrį žr. C. Sáez Lara „Tutela judicial efectiva y proceso de trabajo“, M. E. Casas Baamonde ir M. Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer (leid.) *Comentarios a la Constitución española*, Wolters Kluwer, 2008, p. 603.

24 — Žr. 1998 m. kovo 10 d. Sprendimo *Vokietija prieš Tarybą* (C-122/95, Rink. p. I-973) 35–39 punktus; 2008 m. lapkričio 25 d. Nutarties *TEA prieš Komisiją* (C-500/07 P) 21–23 punktus.

41. Tai pažymėjus, reikia išnagrinėti konkretų reikalavimą „paskelbti“ „sprendimus“ įtraukti chemines medžiagas į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą atnaujinant šį sąrašą ECHA tinklavietėje, kaip numatyta Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalyje, kurį būtinai reikia palyginti su ECHA tinklavietėje pateikto „teisinio pranešimo“ turiniu. Šio teisinio pranešimo dalyje „Atsakomybės apribojimas“ ECHA, be kita ko, nurodo, kad „už [jos] interneto svetainėje pateikiamą informaciją <...> neprisiima jokios atsakomybės“, ir pažymi, kad „internete pateiktas dokumentas nebūtinai tiksliai atkuria oficialiai patvirtintą tekstą“ [25]. Vertinant minėto konkretaus paskelbimo reikalavimo apimtį ir pasekmes, būtų mažų mažiausiai sunku neatsižvelgti į šį „atsakomybės apribojimą“.

42. Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalį galima suprasti kaip nuostatą, kurioje numatytas tam tikras „sprendimo“ turinio „paskelbimas“, tačiau jis nėra pakankamai aiškiai apibrėžtas. Vis dėlto, nesant jokių šį paskelbimą internete [26] reglamentuojančių ir, be kita ko, suteikiančių galimybę tiksliai užtikrinti internete pateiktos informacijos pateikimo datas [27] bei šios informacijos tikrumą, vientisumą ir nepakeičiamumą [28] nuostatų, minėtos nuostatos negalima prilyginti tikram „paskelbimui“, iš kurio kiltų visos su tuo susijusios teisinės pasekmės [29].

43. Norint pripažinti, kad tinklavietė iš tiesų gali būti laikoma atitinkančia pareigą paskelbti siaurąja prasme, ji turi būti sukurta laikantis techninių specifikacijų, galinčių užtikrinti, jog bent daliai tinklavietės turinio tikrai nebūtų reikalingas ECHA tinklavietei taikomas „atsakomybės apribojimas“ [30].

44. Be to, reikia pažymėti, kad tai, jog Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalyje numatytas „sprendimų“, kuriais cheminė medžiaga įtraukiama į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, paskelbimas, nebūtinai reiškia, kad užkertamas kelias bet kokioms kitoms minėtų sprendimų paskelbimo priemonėms, įskaitant paskelbimą internete. Nepažeisdama šios nuostatos ECHA valdyba tikrai galėtų, vadovaudamasi Reglamento Nr. 1907/2006 78 straipsnyje jai suteiktais įgaliojimais, ECHA vidaus tvarkos taisyklėse numatyti pareigą iš tikrųjų paskelbti minėtus sprendimus.

45. Baigiant išankstines pastabas reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į tai, jog ginčas šioje byloje kilo ne dėl paskelbimo būdo, kaip numatytasis Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 10 dalyje, teisėtumo, apeliacinius skundus reikia vertinti vadovaujantis ne šiais argumentais. Vis dėlto, įvertinęs tokio paskelbimo ir jo datos svarbą abiejose bylose, manau, kad į minėtus argumentus turėtų būti atsižvelgiama kartu vertinant apeliacinius skundus.

B – *Apeliacinis skundas byloje C-626/11 P (byloje T-1/10 skundžiama nutartis, kuria ieškinys pripažintas priešlaikiniu)*

1. Šalių argumentų apibendrinimas

46. Apeliantės iš esmės pateikia vieną pagrindą, grindžiamą Reglamento Nr. 1907/2006 aiškinimo klaida, dėl kurios buvo pažeista jų teisė į veiksmingą teisminę gynybą.

25 — Posėdžio dieną patikrinta, kad su juo galima nuolat susipažinti pasinaudojus kiekvieno puslapio apačioje esančia nuoroda (http://echa.europa.eu/lt/web/guest/legal-notice).

26 — Šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Skoma-Lux* 48 punktą.

27 — Kitaip, nei numatyta, be kita ko, Reglamento Nr. 1907/2006 58 straipsnio 4 dalyje.

28 — Pavyzdžiui, Europos Sąjungos leidinių biuras užtikrina *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* autentiškumą. Žr. 2009 m. birželio 26 d. Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos, Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto sprendimo 2009/496/EB dėl Europos Sąjungos leidinių biuro veiklos organizavimo (OL L 168, p. 41) 3 straipsnio 1 dalies a punktą.

29 — Šiais akivaizdžiais reikalavimais buvo pagrįstas 2011 m. balandžio 4 d. Komisijos pateiktas Tarybos reglamento dėl *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* elektroninės versijos paskelbimo pasiūlymas (KOM(2011) 162 galutinis). Žr. minėto pasiūlymo motyvuojamosios dalies 1.1 ir 1.3 punktus, 8 konstatuojamąją dalį ir 1 straipsnio 2 dalį bei 2 straipsnio 1 ir 2 dalis.

30 — *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* elektroninės versijos paskelbimo pasiūlyme šiuo klausimu numatyta, kad tokio elektroninės versijos paskelbimo teisinės pasekmės grindžiamos elektroniniu parašu, pagrįstu sertifikatu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga pagal 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos (OL L 13, 2000, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 24 t., p. 239).

47. Tiksliau tariant – apeliantės kaltina Bendrąjį Teismą, jog šis nusprendė, kad vienintelis aktas, galintis turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnyje numatytoje procedūroje, yra realus akrilamido „įtraukimas“ į ECHA tinklavietėje skelbiamą kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, o ne nustatymas, kad jis atitinka Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytus kriterijus, kuris buvo įtvirtintas ir su kuriuo jos buvo supažindintos 2009 m. gruodžio 7 d. paskelbtame ECHA pranešime spaudai.

48. ECHA, palaikoma Nyderlandų Karalystės ir Komisijos, teigia priešingai, kad Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, jog Valstybių narių komiteto sprendimas, kuriuo akrilamidas pripažintas labai didelį susirūpinimą keliančia chemine medžiaga, buvo tik parengiamasis sprendimas, kuriuo nebuvo siekiama sukelti teisinių padarinių trečiosioms šalims, nes tokį poveikį galėjo turėti tik atnaujinto kandidatinio cheminių medžiagų sąrašo paskelbimas ECHA tinklavietėje.

2. Vertinimas

49. Pirmiausia reikia pažymėti, kad pagal byloje T-1/10 skundžiamą nutartį apeliančių ieškinys buvo atmestas kaip nepriimtinas motyvuojant tik tuo, kad jo pareiškimo dieną ginčijamu sprendimu nebuvo siekiama sukelti teisinių padarinių trečiosioms šalims[31]. Kaip matyti, be kita ko, iš šios nutarties 45 punkto, Bendrasis Teismas nusprendė, kad minėtas sprendimas negalėjo sukelti padarinių iki 2010 m. sausio 13 d. numatyto ECHA vykdančiojo direktoriaus sprendimo, kuriuo įgyvendinamas Valstybių narių komiteto vieningas sprendimas įtraukti akrilamidą į ECHA tinklavietėje skelbiamą kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, įsigaliojimo.

50. Byloje T-1/10 skundžiamos nutarties motyvuose padarytos kelios teisės klaidos.

51. Šiuo klausimu visų pirma reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog EAPB 33 straipsnio 3 dalies nuostatos[32], kuriose apibrėžiami formalūs veiksmai, t. y. paskelbimas arba pranešimas, nuo kurių pradedamas skaičiuoti terminas, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, neužkerta kelio ieškovui pareikšti ieškinį dėl tokio akto nuo jo priėmimo, nelaukiant jo paskelbimo arba pranešimo apie jį.

52. SESV 263 straipsnio šeštos pastraipos nuostatos nedraudžia taikyti tokios teismo praktikos šioje byloje.

53. Kita vertus, iš visos Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad teisė į veiksmingą teisminę gynybą įpareigoja bet kuriam asmeniui pripažinti teisę pareikšti ieškinį dėl teisės akto panaikinimo, jei šiuo aktu siekiama sukelti teisinių padarinių trečiosioms šalims, todėl jis gali turėti poveikį minėtam subjektui, ir suinteresuotasis asmuo įvykdo kitas ieškinio priimtinumo sąlygas, nuo tada, kai jis sužino apie šio akto autorių, jo turinį ir motyvus, ir negalima remtis tuo, kad minėtas ieškinys yra priešlaikinis, nors minėtas aktas dar turėtų būti paskelbtas arba apie jį pranešta, t. y. dar nėra įvykdyti galimi formalūs reikalavimai.

31 — Visų pirma žr. byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 41 ir 46 punktus.

32 — Žr. minėto Sprendimo *Hoogovens Groep prieš Komisiją* 8 punktą.

54. Iš tiesų, kaip matyti iš nusistovėjusios teismo praktikos, ieškinį dėl panaikinimo turi būti galima pareikšti dėl kiekvieno Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų akto, galinčio turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims [33], t. y. privalomų teisinių pasekmių, darančių įtaką jų interesams ir aiškiai keičiančių jų teisinę padėtį [34], ir minėtus padarinius reikia vertinti remiantis objektyviais kriterijais, susijusiais su pačiu minėto akto turiniu [35], ir, jei taikoma, atsižvelgiant į jo priėmimo aplinkybes [36].

55. Todėl, kai iš akto turinio ir priėmimo aplinkybių matyti, kad juo aiškiai ir nedviprasmiškai [37] siekiama sukelti teisinių padarinių trečiosioms šalims, šį aktą reikia pripažinti aktu, kurį galima ginčyti, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį, neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo paskelbtas arba apie jį pranešta.

56. Kaip matyti iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos, akto paskelbimas yra galimybės juo remtis sąlyga [38], kurią įvykdžius pradedamas skaičiuoti terminas, per kurį dėl šio akto leidžiama pareikšti ieškinį. Kita vertus, nors nuo paskelbimo pradedamas skaičiuoti terminas, kuriam pasibaigus minėtas aktas tampa neskundžiamas, paskelbimas nėra teisės pareikšti ieškinį dėl minėto akto atsiradimo sąlyga.

57. Šioje byloje Bendrasis Teismas nusprendė, kad, pirma, pagal Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnyje nustatytą procedūrą priimto akto dėl cheminės medžiagos pripažinimo keliančia labai didelį susirūpinimą gali atsirasti teisinės pareigos, be kita ko, kylančios iš Reglamento Nr. 1907/2006 7 straipsnio 2 dalyje, 31 straipsnio 1 dalies c punkte ir 3 dalies b punkte bei 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytos pareigos pranešti [39]. Antra, jis pripažino, kad už cheminės medžiagos įtraukimą į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą atsakingas ECHA organas neturi jokios diskrecijos įtraukimo klausimu, kai priimamas vieningas Valstybių narių komiteto sprendimas [40].

58. Vis dėlto Bendrasis Teismas pripažino, kad aktu, kuriuo cheminė medžiaga buvo pripažinta keliančia labai didelį susirūpinimą, nebuvo siekiama sukelti teisinių padarinių trečiosioms šalims iki šios cheminės medžiagos įtraukimo į ECHA tinklavietėje skelbiamą kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą [41], tiksliau tariant, iki ECHA direktoriaus sprendimo, kuriuo nurodoma paskelbti kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, įsigaliojimo [42]. Atsižvelgęs į tai, jis padarė formalią išvadą, kad „terminas, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį dėl cheminės medžiagos pripažinimo keliančia ypač [labai] didelį susirūpinimą akto, <...> pradedamas skaičiuoti tik nuo kandidatinio cheminių medžiagų sąrašo, kuriame yra ši medžiaga, paskelbimo momento“.

59. Taigi šioje byloje termino, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį, skaičiavimo pradžia [43] Bendrasis Teismas pripažino kandidatinio cheminių medžiagų sąrašo realaus paskelbimo ECHA tinklavietėje datą arba, tiksliau tariant, šio sąrašo atnaujinimo datą, sutampančią su minėto sprendimo įsigaliojimo data, ir, remdamasis šia išvada, apeliančių ieškinį pripažino priešlaikiniu.

60. Taip Bendrasis Teismas suklydo, kai apibrėžė Sąjungos teisės aktų paskelbimo apimtį ir pasekmes ir aiškino „akto, kurį galima ginčyti“, sąvoką, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį.

33 — Žr. 1971 m. kovo 31 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* (22/70, Rink. p. 263) 9 ir 12 punktus bei 1986 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Les Verts prieš Parlamentą* (294/83, Rink. p. 1339) 24 punktą.

34 — Žr. 1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *IBM prieš Komisiją* (60/81, Rink. p. 2639) 9 punktą.

35 — Be kita ko, žr. 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Planet* (C-314/11 P) 94 ir 95 punktus.

36 — Šiuo klausimu žr. 2010 m. sausio 26 d. Sprendimo *Internationaler Hilfsfonds prieš Komisiją* (C-362/08 P, Rink. p. I-669) 58 punktą.

37 — Žr. 1982 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Allemagne ir Bundesanstalt für Arbeit prieš Komisiją* (44/81, Rink. p. 1855) 8–12 punktus.

38 — Be kita ko, žr. 1974 m. gegužės 29 d. Sprendimo *König* (185/73, Rink. p. 607) 6 punktą; minėto Sprendimo *Racke* 15 punktą; minėto Sprendimo *Skoma-Lux* 37 punktą; minėto Sprendimo *Heinrich* 43 punktą ir 2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *Pimix* (C-146/11) 33 punktą.

39 — Žr. byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 42 punktą.

40 — Žr. byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 46 punktą.

41 — Ten pat, 45 ir 50 punktai.

42 — Žr. byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 7 ir 45 punktus.

43 — Visų pirma žr. byloje T-1/10 skundžiamos nutarties 50 punktą.

61. Todėl apeliančių ieškinį dėl ECHA sprendimo, kuriuo akrilamidas įrašomas į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, pripažinęs priešlaikiniu, nes jis buvo pareikštas prieš minėtą sąrašą paskelbiant ECHA tinklavietėje, Bendrasis Teismas padarė SESV 263 straipsnio šeštos pastraipos nuostatos aiškinimo klaidą.

62. Taip pat reikia pažymėti, kad, kaip nurodė Nyderlandų Karalystė ir Komisija procese Bendrajame Teisme, galutiniu aktu, kuriuo baigiasi Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnyje numatyta procedūra, reikia pripažinti ECHA vykdančiojo direktoriaus sprendimą įtraukti cheminę medžiagą į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą.

63. Atnaujinto kandidatinio cheminių medžiagų sąrašo paskelbimas ECHA tinklavietėje yra tik praktinis veiksmas, kuriuo suinteresuotieji asmenys informuojami apie galutinį ECHA sprendimą [44], net jei nagrinėjamu atveju šis veiksmas yra galimybės remtis minėtu aktu prieš suinteresuotuosius asmenis sąlyga ir pagal jį nustatoma data, nuo kurios pradedamas skaičiuoti ieškinio pareiškimo dėl šio akto senaties terminas.

64. Galiausiai aplinkybė, kad nėra jokios kitos oficialios informavimo apie cheminės medžiagos įtraukimą į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą formos, pvz., ECHA vykdančiojo direktoriaus sprendimo paskelbimo arba pranešimo apie jį suinteresuotosioms šalims, pateikusioms pastabas pagal Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 4 dalį, tik dar labiau pateisina ieškinio, kurį suinteresuotosios šalys pareiškė po to, kai sužinojo apie tokį įtraukimą, priimtinumą.

65. Dėl šios priežasties reikia panaikinti byloje T-1/10 skundžiamą nutartį ir grąžinti bylą šiam teismui, kad jis galėtų priimti sprendimą dėl šalių pateiktų kitų pagrindų ir argumentų bei, be kita ko, dėl kitų ECHA nepriimtinumu grindžiamame prieštaravime nurodytų nepriimtinumo pagrindų. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad jei Bendrasis Teismas apeliančių ieškinį pripažintų priimtinu, dėl *lis pendens* automatiškai taptų nepriimtinas jų pareikštas ieškinys byloje T-268/10, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas byloje C-625/11 P ir kurį dabar reikia išnagrinėti, jei būtų nuspręsta šį apeliacinį skundą pripažinti priimtinu ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui.

C – *Apeliacinis skundas byloje C-625/11 P (byloje T-268/10 skundžiama nutartis, kuria ieškinys pripažintas pareikštu pavėluotai)*

1. Šalių argumentų apibendrinimas

66. Apeliantės iš esmės pateikia vieną pagrindą, grindžiamą tuo, kad Bendrasis Teismas padarė savo Procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalies ir teismų praktikos, susijusios su terminais, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinį, aiškinimo klaidą ir taip pažeidė jų teisę į veiksmingą teisminę gynybą. Jos nurodo, kad šioje nuostatoje įtvirtintas keturiolikos dienų terminas turėtų būti taikomas visiems paskelbtiems aktams, nesvarbu, koks būtų jų paskelbimo būdas, o ne tik *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtiems aktams.

67. ECHA, kurios visus argumentus palaiko Nyderlandų Karalystė, priešingai, teigia, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalyje numatytas keturiolikos dienų terminas negali būti taikomas akto paskelbimo internete atvejais. Kadangi su terminais, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinį, susiję Sąjungos teisės aktai yra taikytini griežtai, šios nuostatos taikymo srities negalima išplėsti nepakeitus Procedūros reglamento, antraip būtų pažeistas teisinio saugumo principas. Šiuo klausimu ECHA taip pat teigia, kad paskelbimas internete skiriasi nuo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

44 — Ta pačia tema žr. 2011 m. birželio 28 d. Nutarties *Verein Deutsche Sprache prieš Tarybą* (C-93/11 P) 26 punktą.

68. Komisija pažymi, kad apeliantės savo skunde ginčija tik joms taikytą diskriminuojantį ir neobjektyvų požiūrį. Tačiau, kaip Bendrasis Teismas pripažino byloje T-268/10 skundžiamos nutarties 38 punkte, šioje byloje apeliantėms taikytas senaties terminas, kurį skaičiuojant neatsižvelgta į Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalyje numatytą keturiolikos dienų terminą, yra vienodai taikomas bet kuriai tokioje pačioje situacijoje kaip apeliantės atsidūrusiai šaliai.

2. Vertinimas

69. Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš byloje T-268/10 skundžiamos nutarties matyti, jog Bendrasis Teismas atmetė apeliančių ieškinį kaip nepriimtiną dėl teisės praradimo praleidus terminą, remdamasis tuo, jog Procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalyje numatytas keturiolikos dienų terminas negali būti taikomas plačiau, nei nurodyta jo tekste, aktams, kurie, kaip šioje byloje ginčijamas aktas, yra paskelbti ne *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, bet tik internete[45], atsižvelgiant į tai, kad šioje byloje negalima pripažinti, jog buvo padaryta atleistina klaida[46].

70. Byloje T-268/10 skundžiamos nutarties motyvuose taip pat padaryta teisės klaidų.

71. Reikia pažymėti, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamente, kaip ir Teisingumo Teismo procedūros reglamente[47], nėra 102 straipsnio 1 daliai tapačių nuostatų, kurios būtų skirtos būtent Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktams paskelbti internete.

72. Kalbant daug bendriau, reikia pripažinti, kad Sąjungos teisės aktuose, susijusiuose su terminu, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį, nėra nė vienos Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų paskelbimą internete reglamentuojančios nuostatos, todėl Teisingumo Teismas turi užpildyti šią spragą, kad užtikrintų teisę į veiksmingą teisminę gynybą[48], laikydamasis bendrųjų teisės principų ir nuo šiol – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio[49], išaiškinto atsižvelgiant į 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnį.

73. Šiuo klausimu iš Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos matyti[50], kaip turėjo progą priminti Teisingumo Teismas[51], kad teisė į teismą, kurios pagrindinis aspektas yra teisė kreiptis į teismą, nėra absoliuti ir jai gali būti taikomi apribojimai, visų pirma susiję su ieškinio priimtinumo sąlygomis, vienas kurių yra naikinamojo termino nustatymas[52].

45 — Visų pirma žr. byloje T-268/10 skundžiamos nutarties 34 punktą.

46 — Visų pirma žr. byloje T-268/10 skundžiamos nutarties 41 punktą.

47 — Šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 24 d. Europos Sąjungos Tarybos patvirtinto naujojo Teisingumo Teismo procedūros reglamento 50 straipsnį, kurio tekstas iš esmės sutampa su Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsniu. Taip pat žr. ankstesnio 1991 m. birželio 19 d. Europos bendrijų Teisingumo Teismo procedūros reglamento (OL L 176, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 6 t., p. 3) 81 straipsnio 1 dalies identišką nuostatą.

48 — Žr. 2013 m. vasario 28 d. Sprendimo *Arango Jaramillo ir kt. prieš EIB* (peržiūra) (C-334/12 RX-II) 40–46 punktus.

49 — Visų pirma žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *KME Germany ir kt. prieš Komisiją* (C-389/10 P, Rink. p. I-13125) 119 punktą.

50 — Visų pirma žr. 1998 m. spalio 28 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Pérez de Rada Cavanilles prieš Ispaniją* (byla Nr. 28090/95, *Recueil des arrêts et décisions 1998-VIII*) 44 punktą ir 2011 m. gruodžio 6 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Anastasakis prieš Graikiją* (byla Nr. 41959/08, dar nepaskelbta *Recueil des arrêts et décisions*) 24 punktą.

51 — Žr. 2010 m. spalio 16 d. Nutarties *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert prieš Komisiją* (C-73/10 P, Rink. p. I-11535) 53 punktą ir minėto Sprendimo *Arango Jaramillo ir kt. prieš EIB* (peržiūra) 43 punktą.

52 — 2002 m. gegužės 17 d. Nutarties *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą* (C-406/01, Rink. p. I-4561) 20 punktas ir minėtos Nutarties *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert prieš Komisiją* 48–50 punktai.

74. Vis dėlto taip pat svarbu priminti, kad nors asmenys turi tikėtis, jog bus laikomasi priimtinumo taisyklių, jos turi būti skirtos siekti teisėto tikslo ir proporcingos, todėl jomis negali taip ir tokiomis priemonėmis būti ribojama asmenų teisė kreiptis į teismą, kad būtų pažeistas pats jų teisės turinys [53]. Minėtų taisyklių taikymas negali užkirsti kelio pasinaudoti esama teisių gynybos priemone [54].

75. Vadovaujantis šiais principais reikia išnagrinėti, ar Bendrasis Teismas galėjo teisėtai atsisakyti atsižvelgti į savo Procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalyje numatytą keturiolikos dienų terminą ir remdamasis tuo nuspręsti, kad apeliantės nebegalėjo pareikšti ieškinio ir nepripažinti, jog buvo padaryta atleistina klaida.

a) Klausimas, ar keturiolikos dienų terminas taikytinas internete paskelbtiems aktams

76. Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad pats Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalies nuostatos tekstas yra iš dalies dviprasmiškas, nes jo pradžioje minimas aktų paskelbimas apskritai, o vėliau *in fine* – paskelbimas tik *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

77. Todėl, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, reikia pripažinti, kad šia nuostata reguliuojamas apskaičiavimas ne tik terminų, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinius dėl „*Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtų aktų“, bet ir visų terminų, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinius dėl paskelbtų aktų, be kita ko, atskiriant juos nuo aktų, apie kuriuos buvo informuota. Patikslinimas, susijęs su paskelbimu *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, galima sakyti, yra nereikšmingas, nes išliko nuo tada, kai interneto nebuvo ir akto paskelbimas buvo galimas tik spausdintoje *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* versijoje.

78. Vis dėlto tik Bendrojo Teismo procedūros reglamento nuostatos teksto analizės nepakanka norint pateikti atsakymą į šioje byloje keliamą bendrą klausimą, todėl, vadovaujantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, šią nuostatą reikia aiškinti atsižvelgiant į jos kontekstą ir ja siekiamus tikslus [55].

79. Šiuo atveju Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalyje numatytas keturiolikos dienų terminas atsirado siekiant užtikrinti, kad visiems asmenims Europos Sąjungoje būtų taikomas tas pats terminas, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį dėl *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtų Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų, skaičiuojamas ne nuo minėto *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* oficialios versijos datos, paprastai nurodytos kiekviename jo numeryje, bet nuo datos, kai galima daryti pagrįstą prielaidą, jog minėtas *Europos Sąjungos oficialusis leidinys* iš tiesų tampa prieinamas, nes paprastai yra gaunamas visose Sąjungos valstybėse narėse. Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* elektroninės versijos paskelbimo negalima laikyti pakankama Bendrijos teisės aktų pateikimo forma, kad būtų užtikrinta galimybė jais remtis [56].

80. Taigi, atsižvelgiant į minėtą paskelbimo paskirtį, minėtu keturiolikos dienų terminu siekiama užtikrinti vienodą visų asmenų Sąjungoje vertinimą. Todėl šį terminą reikia laikyti tam tikru atidėjimo laikotarpiu, ieškinių dėl panaikinimo srityje užtikrinančiu bendrąjį Sąjungos teisės lygybės principą.

53 — Visų pirma žr. 1997 m. gruodžio 19 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Brualla Gómez de la Torre prieš Ispaniją* (byla Nr. 26737/95, *Recueil des arrêts et décisions 1997-VIII*, p. 2955) 33 punktą ir minėto Sprendimo *Pérez de Rada Cavanilles prieš Ispaniją* 44 punktą.

54 — Visų pirma žr. 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Sotiris ir Nikos Koutras ATTEE prieš Graikiją* (byla Nr. 39442/98, *Recueil des arrêts et décisions* 2000-XII) 20 punktą ir minėto Sprendimo *Anastasakis prieš Graikiją* 24 punktą.

55 — Visų pirma žr. 1996 m. spalio 24 d. Sprendimo *Eismann* (C-217/94, Rink. p. I-5287) 16 punktą; 2003 m. sausio 16 d. Sprendimo *Maierhofer* (C-315/00, Rink. p. I-563) 27 punktą; 2004 m. liepos 15 d. Sprendimo *Harbs* (C-321/02, Rink. p. I-7101) 28 punktą.

56 — Žr. minėto Sprendimo *Skoma-Lux* 47–50 punktus.

81. Todėl vien faktinė aplinkybė, kad numatytas akto paskelbimas internete, nesuteikia teisės „nepaisyti“ Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalyje numatyto keturiolikos dienų termino. Priešingai ir atsižvelgiant į tai, kad nėra Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų paskelbimą internete tiesiogiai reglamentuojančios nuostatos, minėtą teisės normą reikia aiškinti taip, kad, laikantis bendrojo lygybės principo ir nesant esminių priežasčių, dėl kurių turėtų būti kitaip [57], minėtą terminą reikia pripažinti taikytinu apskaičiuojant terminus, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinius dėl bet kokių paskelbtų Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų, nesvarbu, koks būtų jų paskelbimo būdas.

b) Atleistina klaida

82. Bet kuriuo atveju, be Bendrojo Teismo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalies nuostatos aiškinimo *pro actione*, šis teismas turėjo įvertinti apeliančių padarytos atleistinos klaidos galimybę, atsižvelgdamas į bylos aplinkybių visumą.

83. Iš tiesų, nors atleistinos klaidos sąvoka apima išimtines aplinkybes, kuriomis, be kita ko, atitinkama institucija elgėsi taip, kad vien jos veiksmai arba šie veiksmai didžiąja dalimi galėjo pagrįstai supainioti teisės subjekto [58], kuris elgėsi sąžiningai ir parodė tokį rūpestingumą, kokio reikalaujama iš įprastai informuoto subjekto, Teisingumo Teismas taip pat yra patikslinęs [59], jog minėtos sąvokos negalima apriboti vien šiuo apibrėžimu, nes atleistina klaida gali kilti dėl įvairių išimtinių aplinkybių [60].

84. Šioje byloje Bendrasis Teismas nusprendė, kad ieškovių klaidą „lėmė klaidingas [Bendrojo Teismo procedūros reglamento] 102 straipsnio 2 dalies arba šio reglamento 101 straipsnio 1 dalies <...> aiškinimas“, o aiškinant šias nuostatas nekyla jokių sunkumų.

85. Tačiau nors Bendrojo Teismo cituotoje nutartyje [61] Teisingumo Teismas iš tiesų nusprendė, kad teisės aktai, susiję su terminais, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinį, nekelia ypatingų aiškinimo problemų, Teisingumo Teismas turėjo omenyje tik minėtų terminų skaičiavimo būdą. Vien iš minėtos nutarties negalima teigti, kad terminų, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinius tik dėl internete skelbiamų Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų, apskaičiavimas buvo visiškai aiškus ir nekėlė jokių pagrįstų abejonių.

86. Kadangi nėra nė vienos specialiosios nuostatos ir specifinės teismų praktikos dėl terminų, per kuriuos leidžiama pareikšti ieškinius tik dėl internete skelbiamų Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktų, apskaičiavimo būdo, Bendrasis Teismas, vertindamas atleistinos klaidos pripažinimo sąlygas teisės į veiksmingą teisminę gynybą atžvilgiu, priešingai, turėjo atsižvelgti į bylos aplinkybių visumą.

87. Atsižvelgęs į savo Procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalies teksto dviprasmiškumą ir aplinkybę, kad apeliantės už apdairumą, kuriuo prisidengdamos jos manė galėsiančios pasinaudoti teise pareikšti ieškinį, jos buvo nubaustos tą pačią dieną priėmus nutartį, kuria jų ieškinys pripažintas priešlaikiniu, todėl nepriimtinu, Bendrasis Teismas šioje byloje turėjo pripažinti, kad buvo padaryta atleistina klaida.

57 — Žr. 1979 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Orlandi prieš Komisiją* (117/78, Rink. p. 1613) 10 ir 11 punktus.

58 — Žr. 1994 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bayer prieš Komisiją* (C-195/91 P, Rink. p. I-5619) 26 punktą; 2007 m. lapkričio 27 d. Nutarties *Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret ir Akar prieš Komisiją* (C-163/07 P, Rink. p. I-10125) 36 punktą; 2010 m. sausio 14 d. Nutarties *SGAE prieš Komisiją* (C-112/09 P, Rink. p. I-351) 20 punktą ir minėtos Nutarties *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert prieš Komisiją* 42 punktą).

59 — Žr. minėto Sprendimo *Bayer prieš Komisiją* 26 punktą.

60 — Žr. minėtos Nutarties *SGAE prieš Komisiją* 29 punktą.

61 — Žr. minėtos Nutarties *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą* 21 punktą.

88. Todėl Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai aiškindamas SESV 263 straipsnio šeštą pastraipą ir savo procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalį, pripažino, kad apeliančių ieškinys dėl ECHA sprendimo, kuriuo akrilamidas įrašytas į kandidatinį cheminių medžiagų sąrašą, buvo pareikštas pavėluotai ir tokio pavėlavimo negalima pateisinti atleistina klaida.

89. Todėl reikia panaikinti byloje T-268/10 skundžiamą nutartį ir grąžinti bylą šiam teismui, kad jis galėtų priimti sprendimą dėl šalių pateiktų kitų pagrindų ir argumentų, tačiau būtina priminti, kad ieškinys šioje byloje turės būti atmestas kaip nepriimtinas dėl *lis pendens*, jei Bendrajam Teismui grąžintas ieškinys byloje T-1/10 būtų pripažintas priimtinu.

IV – Išvada

90. Todėl Teisingumo Teismui siūlau nuspręsti:

Byloje C-625/11 P:

1. Panaikinti 2011 m. rugsėjo 21 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *PPG ir SNF prieš ECHA* (T-268/10).

2. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui.

3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.

Byloje C-626/11 P:

1. Panaikinti 2011 m. rugsėjo 21 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *PPG ir SNF prieš ECHA* (T-1/10).

2. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui.

3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.